

Zondag 30 juni 2024
Oecumenische viering
Eshofgemeente en Paulusgeloofsgemeenschap

Eerste lezing: Wijsheid 1,13-15 en 2,23-24

Tussenzang: Die chaos schiep tot mensenland: **G.v.L. 593**

Evangelie: Marcus 5,21-43

Lied: Hem even aan te mogen raken (*Zal ik vers 2 en 4 lezen?*)

(couplet 1 en 3 en 5 gezongen, 2 en 4 gesproken)

(Groene bundel 1070 / liedboek 855)

1. Hem e - ven aan te mo - gen ra - ken,
zijn kleed al - leen maar, bij de zoom,
de kracht die mij weer heel kan ma - ken, —
het is de mooi - - e ou - de droom.

2. Maar hij verdwijnt haast uit mijn ogen, terwijl mijn diepe wonde bloedt;
Hij drijft, door anderen bewogen, de verte langzaam tegemoet.

3. Er is zoveel, er zijn zovelen
tussen ons in, zoveel verdriet
en tijd en dringen en krakelen
en tempel, priester en leviet.

4. En toch, wanneer Hij maar zou weten dat ergens diep in dat gedrang
ik hem nog volg, ziek en verbeten, en naar zijn zuiverheid verlang.

5. Hij die mijn leven heel kan maken,
de kracht, de macht die Jezus heet:
als ik Hem even aan mocht raken,
alleen de zoom maar van zijn kleed.

Overweging

Het boek Wijsheid heeft een missie. Een doel. Het lijkt een beetje op de Spreuken en ook wel op Job – boeken waarmee protestanten vertrouwd zijn. Wijsheid hoort bij de apocriefe boeken, die kennen ze niet zo goed. Het zijn bijbelboeken die vrij laat zijn ontstaan. Ze zijn ergens tussen 50 voor Christus en 50 na Christus geschreven. Vrij onbekend, maar er staan soms mooie dingen in. Zoals in Wijsheid, het boek met een missie. Het is een betoog. Het roept op rechtvaardig te leven. Het roept op tot wijsheid.

We lazen slechts een kort fragment. Wie wil begrijpen waar het over gaat, moet veel meer lezen.

Zoek de dood niet op, zegt de schrijver. We weten niet wie hij of zij is – laten we hem of haar maar ‘de wijze’ noemen. En laten we de wijze met ‘zij’ aanspreken. Wijsheid is immers een vrouwelijk woord.

Zoek de dood niet op, zegt ze. Wanneer doen we dat dan, de dood opzoeken? Wanneer we slecht leven, zegt de wijze. En wanneer we het verderf aantrekken door wat we doen.

Om te weten wat zij met ‘slecht leven’ bedoelt, moet je meer lezen. En dan blijkt: daaronder verstaat de wijze het uitbuiten van armen. Geen hulp bieden aan zwakke mensen. Of zelfs zo ver gaan dat je iemand die rechtvaardig is het leven onmogelijk maakt.

Ik weet niet hoe het jullie vergaat – maar bij mij blijft zoiets wel haken. Ik voel me aangesproken. Het appelleert aan een bepaald besef: dat ik niet zo ‘goed’ leef eigenlijk. Dat ik kleren draag waar misschien wel kinderen in lagelonenlanden aan hebben zitten werken. Dat ik wekelijks heel wat plastic verpakkingen weggooi. Dat ik leef in een deel van de wereld waar veel wordt geconsumeerd, waar ik zelf aan meedoe, terwijl in andere delen van de wereld armoede heerst. In Delhi in India stond ik versteld van de troep overal, vuilnisophaaldiensten leken er niet te zijn – en tegelijk werd al die troep door de armste mensen compleet uitgeplozen en werd alles op een of andere manier opnieuw gebruikt. Al was het maar ’s nachts door bewakers om een vuurtje te stoken dat moest voorkomen dat ze vernikkelden van de kou. De smog overal was om te snijden.

Maar wat kan ik? zegt een defensief stemmetje in me. Ik koop al zoveel mogelijk kleding tweedehands. Hoe kan ik veranderen dat overal plastic verpakkingsmateriaal omheen zit? Kan ik de armen van Delhi redden? Wat kan ik?

Godelozen zijn het, zegt de wijze. Deze mensen die armen en zwakken uitsluiten. 'Ze zijn niet bekend met Gods geheimen,' zegt ze. Ze roepen de dood over zich af. Ze zoeken de dood op.

Het staat er nogal vierkant. Dus als je Gods geheimen niet kent, roep je de dood over je af?

Maar wie kent er nou Gods geheimen...? Wie kan doorgronden wat Gods bedoeling is?

Die geheimen en die bedoeling doorgronden we heel vaak niet, vertelt het verhaal uit Markus. In tegendeel, we lopen God nogal eens in de weg.

Jezus vraagt, te midden van de menigte die hem omringt: 'Wie heeft mijn kleren aangeraakt?'. Wij zeggen, met de leerlingen: 'Je ziet dat de menigte zich om je heen verdringt en dan vraag je: 'wie heeft mij aangeraakt?'' Het is toch te gek voor woorden. Natuurlijk wordt hij aan alle kanten voortdurend aangeraakt. Vanzelfsprekend. Het kan gewoon niet anders. Het ligt voor de hand. Jezus, waar heb je het over?

En we sluiten ons aan bij de mensen die op Jairo af komen. Die hem zeggen: 'Je dochter is gestorven, waarom val je de meester nog lastig?' Het is te laat, Jairo. Ze is dood. Het is voorbij. Vergeet je vraag aan deze rabbi. Ga naar huis, ga je wijden aan de moeilijke taak om je eigen dochter te gaan begraven. Leg je neer bij de werkelijkheid. Het heeft geen zin je daartegen te verzetten.

Jezus negeert zijn leerlingen en ons erbij. Hij kijkt om zich heen om te zien wie hem heeft aangeraakt. Hij ziet de vrouw die naar hem toekomt en die staat te trillen op haar benen. Hij hoort wat ze hem vertelt. Hij weet: ze is niet meer dood, ze leeft, ze kan weer verder.

Jezus negeert de mensen die tegen Jairo zeggen dat hij de meester niet meer moet lastigvallen. 'Blijf geloven,' zegt hij tegen de verpletterde vader. Leg je niet neer bij de dood. Leg je niet neer bij het feit dat je Gods bedoelingen niet doorgrondt, dat je zijn geheimen niet kent. Leg je niet neer bij wat geijkt is en gangbaar is, namelijk om nu direct te denken: het is te laat. De dood heeft toch het laatste woord.

Wij lopen de vrouw en Jairo in de weg. De twee in dit verhaal die geloven dat het anders kan. Die zich niet neerleggen bij 'dood'. Het verhaal zegt ons: we lopen *God* in de weg.

De vrouw en ook Jairo durven iets te doen wat wij vaak niet durven.

Ze durven te geloven dat iets mogelijk is wat helemaal niet kan.

Ze durven voorbij te kijken aan wat we rationeel weten. Wat we wéten, is: te midden van een menigte mensen raakt iedereen je lukraak aan en heeft een vraag als 'wie heeft mij aangeraakt?' geen enkele zin. Wat we weten, is: dood is dood.

Maar de wijze zei al: 'Zoek de dood niet op door slecht te leven.' Slecht leven, zegt ze, dat is Gods geheimen niet doorgronden. Dat is niet door hebben wat Gods bedoeling is.

Daarom zoekt Jezus om zich heen. Wie heeft mij aangeraakt? Kom tevoorschijn. Door jou wordt zichtbaar waar het God om gaat: dat je je niet neerlegt bij 'dood'.

De vrouw stapt naar voren. Al heeft ze daar zelf geen behoefte aan. Zij weet intuïtief wel dat hem aanraken voor haar voldoende is. Het lied dat we zongen, verwoordt het mooi. Ze heeft weet van alles wat tussen haar en Jezus in kan staan: veel mensen, veel verdriet en tijd en dringen en krakelen en tempel, priester en leviet. Het doet denken aan de priester en de leviet die de man langs de weg voor dood lieten liggen, omdat ze zichzelf niet onrein wilden maken. Zij zijn de omstanders die Jezus ervan willen weerhouden moeilijk te doen met zijn vraag 'Wie heeft mijn kleren aangeraakt?'

Maar Jezus houdt aan zijn vraag vast. Net als de wijze wil hij duidelijk maken waar het God om gaat.

Gods geheimen doorgronden – wie zou durven beweren dat hij of zij dat kan? Maar als je de verhalen over de vrouw en Jairo hoort, weet je: het gaat in elk geval om leven.

God wil niets liever dan dat we leven.